

ARTIȘTII CÎNȚAU PENTRU SOLDATII RSR

De prin februarie, generația „tânără” a cântăreților români își începea periplul prin unitățile militare din Republica Socialistă România. La începutul lui 1989, Monica Anghel a pornit într-un astfel de turneu alături de Gabriel Dorobanțu, Marina Florea și Mihaela Runceanu – formula unui spectacol prezentat de Viorel Popescu, binecunoscuta voce de la Radio. „Așa am ajuns să vizitez multe unități militare care erau unite de aceleași caracteristici: mizerie și un frig de înțepene. Dădeam spectacolele în sălile de ședințe, care serveau atât pentru activități militare, cât și pentru cele de divertisment. Singura parte plăcută în acest turneu a fost mîncarea de la popotă”, își amintește Monica Anghel. Pe atunci, repertoriul artistei consta în doar două piese în limba română, restul cântecelor avînd versuri în engleză. Fapt pentru care a și fost ușor muștrată de prezentatorul spectacolului, Viorel Popescu. Onorariile artiștilor nu erau de neglijat. Monica Anghel spune că primea 500 de lei pentru fiecare astfel de recital. Pe lângă aceasta, mai avea și program la barul Hotelului Dorobanțu, pentru care era remunerată cu 5.000 de lei pe lună. Ce putea face cântăreata cu banii ăștia? „Mă duceam cu fetele (n.r. – colegile de breaslă) și mîncam la restaurant, mergeam cu taxiul în neștiri. Mai cumpăram chestii aduse de cunoscuți de prin Germania, aveam bani, dar n-aveam ce cumpăra cu ei!”

Ce i s-a mai întîmplat Monicăi Anghel în 1989 par povesti cu un singur moto: „Haz de necaz”. Din toate localitățile prin care au purtat-o nesfârșitele turnee, Monica nu poate uita Hodoșa și Gălaușii din județul Mureș. Pe aici a trecut împreună cu Silvia Dumitrescu, Marina Florea și Gabriel Dorobanțu. „Într-unul din locurile astea am cântat pe o scenă improvizată, al cărei perete de fundal era o pânză albă. Ultima din spectacol era Silvia Dumitrescu. Așa cum o știți, îmbrăcată cu o bluză trîsnită și cu o pereche de colanți, se tot zîmbănea pe scenă. La un moment dat, spectatori au început să rădă în hohote. Biata Silvia a crezut că i s-au rupt colanții în fund. A lăsat-o mai moale cu dansul și a observat după un timp care era motivul ilarității ge-

Mîncarea de la popotă e singura amintire plăcută a Monicăi Anghel din turneul prin unitățile militare

nerale. Peretele scenei, adică pânza, se rupsese. Acum, pe fundal se putea vedea o cîreadă de vaci care făceau ce fac toate vacile pe seară: ba mai pășteau, ba se bălegau!”, povestește Monica Anghel. Din același itinerar, solista își amintește de „cabina artiștilor” care era de fapt cabina de proiectie, căminul cultural fiind în același timp sală de spectacole și cinematograful. Cum nimeni nu se

gîndise să facă și un vecu în curte, Silvia, Marina și Monica s-au văzut nevoite să-l dea afară din cabină pe Gabi Dorobanțu, ca să-și facă nevoile la găleată. Condiții ce astăzi par imposibil de acceptat, Monica spune că atunci erau lucruri obișnuite sau cu care trebuia să te obișnuiești, dacă doreai să-ți faci meseria. În acest ton este și povestea ei legată de drumul cu o dubiță veche, între două localități

incluse într-un turneu de iarnă: „Cum-necum, aveam locul lângă ușa. Care ușa nu se mai închidea, așa că soferul o prindea cu o sofară. După spectacol, ne-am îmbarcat, m-am așezat pe locul meu și am adormit. După un timp m-am trezit înghețată, plîngînd în hohote. Mașina mergea, dar ușa se deschisese și ningea pe mine”.

Dana COBUZ

JURNALUL ZILEI

După principiul ce avea să fie enunțat ulterior de consoartă – „mai dă-le, Nicule, o sută de lei!” – oficial, țărani cooperatori aveau un nou prilej de bucurie. În ședința CPEX ținută cu o zi în urmă și prezidată, ca de obicei, de Nicolae Ceaușescu, s-a discutat un „raport privind retribuirea în natură precum și noile măsuri pentru perfecționarea sistemului de retribuire în acord glo-

bal în cooperativele agricole de producție”.

Consumul de pe hîrtie

La nivel de vorbe – mai mulți bani și produse agricole! La punerea „tovarășului”, fondul de cereale destinat plății agricultorilor urma să crească cu 4%, iar cel de legume cu 10%.

S-a stabilit că pentru consumul alimentar al fiecărui țărăn cooperativ, membru de familie aflat în întreținere și pensionar să se dea 150 de kilograme de grâu și 150 kilograme de porumb pe an. Ce rămăne, se împărțea din nou, în funcție de contribuția fiecăruia la îndeplinirea planului.

(Continuare în pag. a II-a)

Luxul în 1989

Magazine, parfumerii, coaforii, croitorii, cofetării, florării, o lume... Este greu să îți imaginezi un 1989 al luxului, al high life-ului, în condițiile în care situația în țară era din ce în ce mai precară. Dar...

Într-o zi de februarie 1989, doamna Elena Băban, funcționară, se înființase încă de la orele deschiderii la „Magazinul de la coada calului”. Așa i se spunea de către toți bucureștenii împătimiti după portelanuri și Gallé-uri de calitate, „locației” (care se afla în preajma statuii de la Universitate) al cărei nume adevărat doamna nu și-l mai amintește. Voia să cumpere un serviciu de ceai pictat cu fluturi – „o nebulie, îl văzusem de mult, voiam să îl iau cadou pentru fiica mea”. Să nu credeți că doamna Băban era doar o împătimită a porțelanurilor. Mai mult, era un fel de „fashion victim”, dacă se poate spune așa, a acelei perioade. Deși salariul nu îi pemitea mari „investiții” în lux, nu putea rezista tentației de a vizita magazinele din centrul Bucureștiului, de a-și răsfăța ochii cu mătăsuri și ciorapi fini, de a cerceta cutiile cu cosmetice, de a trece printre degete șiraguri de mărgele. „Mă întorc în timp, în tinerețea mea coaptă – aveam 40 de ani în '89. Nu pot să cred că astăzi regret luxul acelor timpuri!”.

Pe unde băntuia pe atunci această tovarășă mai mult doamnă? „La Romarta, pe Calea Victoriei. Aici găseam ciorapi fini, mătăsuri, genți și mînuși de piele necăpușite, care îmi plăceau atât de mult! Tot pe

Este greu să îți imaginezi un 1989 al luxului în condițiile în care situația în țară era din ce în ce mai precară. Foto: Institutul Memoriei Naționale din Polonia

Calea Victoriei, vizavi de Romarta, lângă magazinul Musica, era un minunat magazin „de cioburi”, cum îmi plăcea să îi spun. Aici se găseau vase de cristal, bibelouri, chinezării... Dacă aveam o zi mai proastă, când priveam vitrina acestui magazin uitam pentru o clipă de tot și de toate. Mai sus, lângă Biblioteca Universitară era Stirex-ul – un alt paradis al «cioburilor». Ah da, Victoria, 1.000 de magazine într-unul singur – când erau evenimente speciale în familie sau la birou, era imposibil ca la Victoria să nu găsești un cadou plăcut. Apoi băntuiam pe la Eva...

Aici erau confecții românești de calitate, lenjerie, pantofi Guban din piele... A, a, și pe la Adam! La acest magazin pentru bărbați găseai cămăși românești (dar și chinezești) de calitate, uneori găseai lenjerie din bambac... Lumea își permitea luxul de a cumpăra stofe și mătăsuri de la magazinul Merinos (era vizavi de Poliția Capitalei). Vînzătoarele de acolo erau atât de amabile, încât magazinului nici nu i se mai spunea pe nume: «Hai la Mariana și Aurelia să luăm un metru de stofă dublu lat!».

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

9 februarie (joi)

Soarele a răsărit la 7:24, a apus la 17:36

Luna a răsărit la 8:51, a apus la 21:53
Sărbătoare creștină: Sfinții Mucenici Marcel și Pangrație (Odovania Praznicului Întîmpinării Domnului)

S-a întîmplat la

9 februarie 1989

● Consiliul Suprem Militar din Sudan a anunțat prelungirea cu încă șase luni a stării de urgență instituită în 1987

● Forțele armate haitiene au fost utilizate pentru dispersarea unei ample manifestații revendicative populare desfășurate la Cap-Haitien – transmițea agenția Efe. S-au folosit grenade cu gaze lacrimogene. Mai multe persoane au fost rănite. Demonstrații cereau democratizarea vieții politice

interne, încetarea represiunii la adresa forțelor democratice populare și respectarea programului guvernamental anunțat la preluarea puterii de către noile autorități

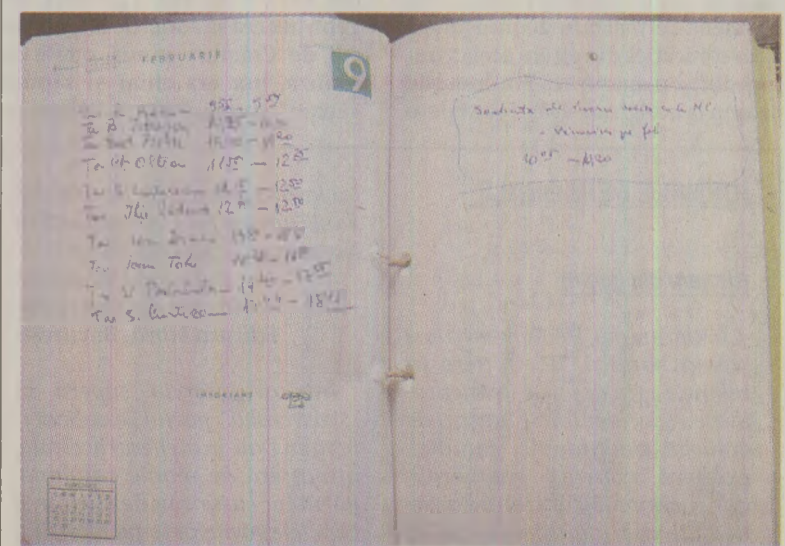
● Președintele Algeriei, Chadli Bendjedid, și-a încheiat vizita efectuată în Maroc. Timp de trei zile, el a avut convorbiri cu regele Hasan al-II-lea, cu care a examinat modalitățile de extindere a relațiilor bilaterale, situația pe plan maghrebian, din Orientul Mijlociu și din Africa, precum și problema Saharei occidentale, perspectivele reglementării acestei probleme în cadrul eforturilor de pace ale Organizației Națiunilor Unite. Aceasta a

fost prima vizită a șefului statului algerian în Maroc, efectuată după cea din anul 1972.

● Ministrul de Externe al Iranului, Ali Akbar Velayati, a conferit, cu prilejul unei escale efectuate la Londra, cu omologul său britanic, Geoffrey Howe, primul contact diplomatic la acest nivel între cele două țări în ultimii zece ani. Un purtător de cuvânt al MAE britanic a declarat presei că au fost abordate, în principal, aspecte ale situației internaționale ce prezintă interes pentru ambele părți, printre care și eforturile ce se depun pentru soluționarea conflictului Iran – Irak.

Ramona VINTILĂ

Agenda Elenei Ceaușescu

Zi de joi, aproape la fel de obositoare ca și cea de ieri la Cabinetul 2. Ieri au fost două ședințe însă, azi una singură.

Între 9:55 și 18:15 au fost chemați, pe rând, în biroul ei, Radu Bălan, Barbu Petrescu, Emil Bobu, Constantin Olteanu, Silviu Curticeanu (de două ori), Ilie Văduva, Ion Dincă, Ioan Totu și Vasile Bărbulescu.

Ședințele prezidate de Nicolae Ceaușescu pe teme financiare se țineau lași în ultima perioadă. Între 10:05 și 10:20 s-a dezbătut „vămuirea pe februarie”. Ieri după-amiază fusese altă „ședință de lucru” – prețurile în lei și valută a unor produse. Legate toate, desigur, de achitarea datoriei externe.

În acestea și-au consumat mulți nervii și energia. Avem însă o singură relatare – a șefului Cancelariei Silviu Curticeanu (câci finanțistii care-au făcut ulterior cariere politice de succes „nu-și mai amintesc”).

În „Mărturia unei istorii trăite” (Albatros, 2000), acesta povestește: „La început nedumerirea și apoi supărarea erau determinate de faptul că datoria externă, deși înghețată prin necontractarea unor noi credite, se schimba de la lună la lună, datorită fluctuațiilor

cursului valutar; Ceaușescu nu putea sau nu voia să înțeleagă acest lucru și îi acuză pe cei din domeniul bancar-financiar de fars, iar pe mine mă obliga să-i scot materialele anterioare care, bineînțeles, cuprindeau alte cifre, în raport cu structura în valută a datoriei externe și de fluctuațiile cursului valutar; am încercat de multe ori în liniște, cu documentare serios întocmită, să-i explic motivele diferențelor de la o perioadă la alta, dar totul a fost în zadar, alegându-mă, în cele din urmă, cu pierderea încrederei în mine. A mers atât de departe cu neîncrederea, încât a ajuns, ca un funcționar de țară, să semneze personal pentru ne-schimbare fiecare pagină a materialelor ce i se prezentau în legătură cu plata datoriei externe.

Greul, de fapt, l-au dus ministerele economice, unitățile lor și Banca de profil, pentru că Ministerul Finanțelor cu Stolojan în frunte, prezent și el la ședințele de analiză, era mai mult un organ de constatare, de evidențiere a datoriei, cu rol minor în efortul general de creștere și vindere a producției de export și de încasare a sumelor în valută cuvenite” (p. 185).

Lavinia BETEA

JURNALE PERSONALE

9 FEBRUARIE

Continuau sondajul cu Yael și Arie: n-au auzit nici de Tolstoi! Arie zice la un moment dat că într-o împrejurare se simțea „un cadavru viu”. A, replică eu, ca-n Tolstoi! Îl văd că nu pricepe. „Cadavru viu”, piesa lui Alexei Tolstoi, întăresc. Nu știe. Dar ai auzit de Lev N. Tolstoi? „Război și pace”, „Învieră”, „Moartea lui Ivan Ilici” etc. etc., poate cel mai mare scriitor rus... insist. Nu, n-au auzit nici el, nici sora lui.

Nici măcar de filmul cu Audrey Hepburn, Mell Ferrer, Henry Fonda? Nu, poate că e prea veche... Par sincer dezolată amîndoi, dar habar n-au. În schimb, îmi povestesc colorat

cum a fugit tatăl lor, la nouă ani, în Egipt, unde aveau o casă mare, mulți servitori, avere, afaceri prospere.

În timpul războiului, suspecții de spionaj și expulzați, pur și simplu. În 24 de ore au pierdut toată averea, s-au trezit în Israel fără nimic, trebuind să o ia de la capăt.

Dar tatăl lor a înfruntat bine viața. Locuia într-un cartier modest al Ierusalimului, acolo a cunoscut-o pe mama lor, o fetișcană de 17 ani pe atunci, venită din Timișoara. La 19 ani s-au căsătorit. Așa s-au născut ei, Yael și Arie. Pe urmă au emigrat în Germania. Dar rudele, familia lor sunt tot la Ierusalim, unde copiii vin să-și petreacă vacanțele.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Fantoma unei case dărâmate

Ștefan Rimboi avea în 1989, când a fost demolată casa părinților săi, 43 de ani. Era lăcătuș mecanic la Întreprinderea de Calculatoare Electronice Felix, din Pipera. Într-un apartament ce adăpostește o bibliotecă ticsită de cărți scrise de autori clasici, pe care le-a citit atunci când programul de la televizor avea doar două ore, domnul Rimboi ne-a povestit cu lacrimi în ochi despre tragedia despărțirii de casa în care a trăit o mare parte din viață.

„Eu și soția stăm aici, în Aurel Vlaicu, din 1985, dar părinții mei au locuit acolo, pe Strada Pictor Ștefan

Dumitrescu, la numărul 1, până la sfârșitul lui februarie 1989, când casa a fost demolată. Casa fusese cumpărată de părintii mei prin 1958 de la cineva care a avut mai multe proprietăți. De fapt, ai mei au luat-o cu banii în rate, pentru că 42.000 lei, la acea vreme era o sumă imensă. Până să ajungă să o plătească integral, proprietarul a murit. Având mai multe proprietăți, a fost considerat burghez, casa a fost confiscată de stat și din prezumtivi proprietari am ajuns chiriași la stați și cu banii pierduți. Erau patru camere și o bucătărie. Una dintre camere era

imensă, avea 5,5/6 metri, acolo fusese măcelărie, frizerie, aprozar. Când ne-am mutat noi acolo, devenise dormitor pentru femeile de la ICAB, pentru măturoare adică. Dormeau vreo 20-30 de femei în pături de metal, suprapuse. La început, am ocupat două camere și un hol, apoi, pe măsură ce chiriășii au plecat, am curățat și am zugrăvit, am schimbat dușumelele și lambriurile, care erau pline de păduchi de lemn. Dar în 1960 casa era deja naționalizată.

(Continuare în pag. a II-a)

RESTITUIRI

Stenograma ședinței CPEX al CC al PCR din ziua de 8 februarie 1989

Ședința a început la ora 10:30. Nicolae Ceaușescu: Tovarăși, Am convocat această ședință în legătură cu unele probleme din agricultură. În primul rând pentru a revedea unele probleme privind plata în natură a cooperativelor și, legat de aceasta, este vorba, în primul rând, de a majora la grâu și porumb procentul, care este pentru cooperatori. În general vrem să revedem toate drepturile care se dau în natură – în procente – cooperativelor.

La grâu-seacă acum avem între 10-12%, pe trei zone. Deja noi am trecut la două zone în ce privește agricultura și deci, propunem să rămănem cu două zone și să mergem la 14-16%; zona I-a 14%, deci o majorare destul de mare și zona II-a, 16%.

Aceasta va da posibilitatea să asigurăm cooperativelor și familiilor lor care lucrează în agricultură cantitatea de grâu stabilită conform normelor. Și, datorită acestui lucru să rămănam o anumită cantitate pe care să o împărțim în raport de participarea la zi-muncă. De fapt, așa cum este stabilit. De asemenea, la porumb să mergem tot la 14-16%.

Orzul rămăne cum este. La porumb în cultura a II-a dăm 30% cum este și acum, la cartofi rămăne 15%, considerând că este suficient. La fasolea în ogor propriu 10% și în culturi intercalate 50%. La legume 30%. În felul acesta să punem ceva ordine.

În ce privește cocienii – 25%, iar la paie 10%.

Pe această bază vom putea ca să

asigurăm cooperativelor care lucrează efectiv în agricultură și familiilor lor – și să le dăm – câte 150 kg de grâu de persoană.

Elena Ceaușescu: Asta a fost și până acum.

Nicolae Ceaușescu: Se dau numai cooperativelor care lucrează efectiv în agricultură și familiilor lor.

Elena Ceaușescu: Ar trebui să mi se precizie, că în material nu este cuprins bine.

Nicolae Ceaușescu: O să refacem materialul.

Vom da 150 kg de porumb de persoană, ceea ce înseamnă 300 kg de cereale de persoană, și în raport de munca depusă vor mai primi.

(Continuare în pag. a II-a)

CARICATURA ZILEI

LUXUL ÎN 1989

(Urmare din pag. 1)

Materialele achiziționate de acolo erau duse la croitoreasă, pentru a fi «transformate» în fuste, bluze, rochii, căci de ziua numelui sau de ziua de naștere era musai să îmbraci ceva nou! În Pasajul VillaCrosse era o croitorie foarte bună, scria pe ea «Croitorie», dar toată lumea îi spunea «La Dorel» – numele proprietarului. El și soția lui, plus doi ucenici, puteau face în timp-record rochii de ocazie, costume. De asemenea, erau prezente puțini croitori care acceptau să facă modificări. Refăceau vestimentații demodate, venea lumea cu o poză decupată din vreo revistă Burda obținută pe bună mână: «Vreau să arate așa!», și Dorel se executa. Am și în ziua de azi câteva obiecte de vestimentație cusute de mâinile lor, pe care le păstrez ca amintire. Să nu uităm de Casa de Modă Venus, unde îți puteai face haine pe comandă, dar unde găseai și îmbrăcăminte gata făcută în atelierle proprii. Cei care aveau o nuntă în plan, de exemplu, mergeau la magazinul Bucur, unde existau și mai multe posibilități de a-ți încropi cât de cât o garderobă mai luxoasă».

Vremuri grele, eleganță maximă

„Apropo de zile onomastice și de naștere, când erau asemenea evenimente se forma coadă la Capșa. Acolo găseai prăjituri din ciocolată adevărată, furseci fine, vișine trase în ciocolată, șampanie, faimoasele «limbi de piscină» din ciocolată. Doșofort, bomboane Carpați, pateuțe... Chiar puteai comanda din timp!» Florăriile erau și ele pregătite pentru diverse evenimente: frezii, garoafe, crini galbene și, deși material nu stăteam prea bine, ne puteam permite să ne bucurăm din când în când suflut cu o floare. La colțul străzii, peste drum de Cercul Militar, stătea țigăncă-Florăreasă Brândușa. Știa să-și vândă marfa Brândușa, era veselă, chiar îndrăznea să-și «strige» marfa – nu știu de unde aducea florile, dar mereu le avea proaspete. O plăcea pe fiica mea, de câte ori eram împreună cu ea când lumina florii îi zicea: «Uite, ia o floare gratis de la Brândușa să-ți poarte noroc!». Mi-a zis fi-me că și acum mă și Brândușa acolo, la același colț de stradă, s-a oprit unul trecut în dreptul ei, și Brândușa a recunoscut-o, a îmbrățișat-o, i-a zis că «nu mai merge afacerea ca pe vremuri, imi tin locul la vândut nepoții, că io nu mai pot să stau tot timpul, sunt cu bătrânețel». Pe Strada Eforiei era magazinul preferat al doamnei Băban: „Parfumeria Orhideea, poreclită de mine Parfumul Vesel! Aici se găseau mici gablonturi, mici sticle cu parfum autohton și obiecte de cosmetică destul de accesibile, care dacă lipseau din alte parfumerii aici sigur le găseai. O să zămbiți ironic, dar câteodată găseai acolo pudră Helena Rubinstein! Parfumeria există și astăzi!».

„Fica mea era fan al magazinelor Fondul Plastic – o alternativă pentru cadouri deosebite sau pentru satisfacerea unui prețios capriciu de moment. Cel mai bun (acum a rămas doar o bucățică din el) era acela zăvăli de fostul magazin Eva. Era destul de scump la acel timp, având în vedere

În anul 1989, România preamărea în mod dulce stilul clasic, motivațiile fiind unul gust și eleganță Foto: Almanah Știința Tineretului '89

că erau creații ale artiștilor plastici, care făceau cu greu rost de materie primă deosebită pentru creațiile lor. Nu o să uit niciodată cum fiica mea și-a dat toți banii de buzunar de la mine, strâns timp de trei luni, pentru a-și achiziționa de acolo două brățări străvezi, ca de Murano, una verde-insectă, cealaltă galbenă ca mierea. Le mai are și acum, reprezentând primul ei lux la vârsta de 18 ani! Chiar în '89 le-a cumpărat de acolo. Tot ea era fan al magazinelor de încălțăminte! Nu că ar fi fumate pe atunci, dar acolo găsea gablonturi ciudate și interesante!»

Doamna Băban făcea efortul financiar ca măcar o dată la două luni să meargă la coaforul „Continental”, „mai mult de dragul profesionalismului coafezei Gigi, câștigătoare a mai multor concursuri de profil, care mă coafa pe gustul meu. Nu puteai merge neașteptat la Operă, la teatru. Da, ne permiteam luxul de a merge să vedem «Zbor deasupra unui cuib de cucu» cu Florin Piersic, Cezara Dafinescu și actorul meu preferat, Costel Constantin, «Unchiul Vania» cu regretatul Octavian Cotescu, «Cercul instelat deasupra noastră» cu Valeria Seciu și actorul nepereche Ștefan Iordache... Deși benzina era o problemă, ne permiteam ca sfârșitul de săptămână să-l petrecem la Băneasa sau la Poiana Țapului». Dar, în 1989, luxul avea nenumărate fețe. „Lux era să prinzi apă caldă la robinet, lux era să te urci într-un tramvai neaglomerat, lux era cafeaua «Alvorada» adusă din Austria, lux era să găsești detergent, lux era să aduci de la socrii porc de Crăciun, vinul, ouăle sau brânza, lux era chiar și săpunul «Lux!»», spune doamna Băban. „Sa-

lariile erau destul de mici (din câte îmi aduc aminte, salariul mediu era 2.500 de lei vechi), dar nu puteam trece peste luxul de a respecta cât de cât tradițiile legate de Sărbători. Bradul era un lux, dar nu lipsea din sufragerie. Uneori nu dormeam noaptea gândindu-mă de unde să adun cei 250 de lei vechi pentru meditația copilului – era un greu '89, examenul la facultate. Deși material lucrurile nu stăteau deloc pe roze, anul acela a fost minunat pentru mine: fiica mea a intrat la facultate «la stat». Am fost și suntem oameni obișnuți, am înfruntat anii grei prin ignoranța răului, prin credință. Așa am trecut mai ușor peste privațiuni și umilințe. Și să știți că achiziționarea unui petec de mătase sau a unui «ciob» conta foarte mult pe atunci, era un mic lux, o mică bucurie», încheie doamna Băban.

Amintirile doamnei Băban despre luxul anului 1989 sunt completate de doamna Voica Vinea, fiica poetului Ion Vinea: „În '89, lumea era îmbrăcată bine, nu rădă! Acum lumea e îmbrăcată cam urât, din punct de vedere al asortării hainelor, chiar dacă sunt de firmă. Lumea era elegantă când mergea la teatru, la restaurant. Vedeai perechi frumoase pe stradă, îți făcea plăcere să te uiți după ele! Pe atunci se purtau haine făcute la croitore. Erau în București, și nu numai, ateliere de croitorie foarte bune, dacă aveai o doi copii, dar care n-au rămas acolo prea mult. Au mai băgat apoi niște țigani care dormeau și pe jos, dar nici ei n-au stat prea mult; apoi a venit o pereche de tineri. În ultimii zece ani dinainte de demolare, casa a fost doar a noastră. Știam de la părinți că se vor demo-

teriale, căpșuși, furnituri de o calitate foarte bună. Casele de modă organizau parade ale modei, chiar și în saloanele de la Athénée Palace se organizau prezentări de modă. Ne rezervam luxul de a ne întâlni între prieteni, la petreceri. Acum lumea nu prea mai știe să petreacă așa cum se petrecea atunci”. Doamnei Voica nu prea îi place moda aceasta de acum cu blugii, dar, de exemplu, pentru domnul Curelea, fost fotbalist, blugii erau în 1989 supremul lux: „Fotbaliștii purtau blugi Riffle. Mie îmi aducea tata – avea un prieten care-i aducea de la shop (de la Comturist). Acolo n-avea voie să intre oricine, ci numai cei care lucrau pe afară (Irak, Siria etc.) și aveau conturi în valută. Și tot acolo aveau acces numai fotbalistii cu posibilități... Prezentatorul Octavian Ursulescu motivează și el luxul anului 1989: „Pe atunci, banii erau puțin și, din puținul lor, oamenii chiverniseau sumele alocate vestimentației. Toți aveau un costum, o cămașă, o cravată, pantofi buni cu care mergeau la spectacole... Un exemplu trăit de mine: la Petroșani, minerii alcătuiau cel mai elegant public! Unul nu era fără cămașă albă și cravată. Parcă erau în contrast cu lumea neagră în care trăiau ei. O formă de respect față de artist, care, din păcate, a cam dispărut. Tinuta totuși obliga și pe tine, ca artist: nu puteai să mă prezint neelegant în fața publicului, când publicul era atât de elegant!”

L-am întrebat din pură curiozitate pe un om (n-are importanță numele) care nu a traversat chiar degeaba, „Epoca de Aur” ce însemna luxul în 1989. „Eu, ca profesor de științe sociale, consideram ca fiind un lux să am acces la literatura de specialitate din Occident, și asta pentru că, sub pretextul reducerii efortului valutar, autoritățile redusese, drastic, importul de carte și de publicistici de specialitate. Autoritățile nu își puteau îngădui «luxul» de a lăsa să circule nestingerite texte subversive.”

Deoarece mai sunt multe de spus în legătură cu multele fațete ale vieții și stilului – dacă vreți, în 1989, ce fel de lux îți puteai sau nu îți puteai permite pe atunci, veți avea ocazia să parcurgeți în paginile Științei un serial greu de crezut pentru fițele prezentului: Luxul în 1989! Roxana ROȘETI

ARTICOLUL ZILEI

Producții mai mari de cărbune cu consumuri materiale reduse

Am zice că, în mod firesc, trei aspecte au constituit „coloana vertebrală” a adunării generale a oamenilor muncii de la Întreprinderea minieră „Săiaj” – Sărmășag: realizarea și depășirea producției fizice planificate; încadrarea strictă în normele de consum de materiale și ridicarea continuă a puterii calorifice a cărbunelui extras. Punând în evidență rezultatele bune obținute de colectivul de mineri din Săiaj – frunțaș pe ramură în anul 1988, cu toți indicatorii realizați și depășiți – atât dearea de seamă, cât și participanții la dezbateri au insistat asupra necesității de a valorifica mai bine baza tehnică de care dispune întreprinderea, resursele umane și materiale. (...) Au fost extrase suplimentar 10.000 de tone cărbune energetice, planul fiind depășit cu 1.203 metri liniari și la lucrările de pregătire minieră, 106 metri liniari la betonare, 138 de metri liniari la lucrări geologice, 360.000 de metri cubi la descoperț. Toate aceste rezultate nu au fost însă amintite decât în comparație cu prevederile de plan pe acest an, când trebuia să se obțină însemnate sporuri la producția de cărbune. „Adevărul este că anul trecut am fi putut realiza încă cel puțin 1.000 de tone cărbune peste plan, a spus Teodor Ardelean, șeful sectorului minier Ip, sector – demn de reținut – frunțaș pe întreprindere dacă toate cele zece brigăzi și-ar fi îndeplinit lună de lună planul. Trei brigăzi însă, practic cele în care au lucrat mai mulți nou-veniți, n-au putut realiza în primul rând a noastră, a cadrelor de conducere de la toate nivelurile, pentru că n-am asigurat o rapidă integrare socioprofesională a noilor angajați. De aici și nerealizarea de unele formații de lucru a indicelui planificat de utilizare a mașinilor și utilajelor, cum recunoaște brigadierul Ilie Gorgan, de la sectorul Sărmășag I. De altfel, așa cum s-a arătat și în darea de seamă, dar cum a reieșit și din dezbateri, nu toate cele 48 de brigăzi din cadrul întreprinderii și-au realizat normele de producție, ceea ce a determinat diminuarea realizărilor pe ansamblul întreprinderii. „Creșcă una dintre greșelile noastre, spunea Aurel Sarcă, directorul întreprinderii, a fost aceea că ne-am ocupat mai mult de sec-

toare și mai puțin de brigăzi. La acest nivel va trebui și suntem hotărâți să acționăm cu precădere în acest an, în vederea întăririi ordinii și disciplinei în muncă. Numărul absențelor nemotivate, învoierilor, deși s-a redus substanțial, se menține încă la un nivel ridicat, așa cum este cazul la sectorul Sărmășag III.” Ca atare, pentru o mai bună și rapidă integrare a tinerilor mineri în activitatea de producție, pentru realizarea ritmică a normelor zilnice de toți lucrătorii, s-a propus în adunarea generală organizarea pregătirii profesionale și de policalificare, fapt unanim acceptat și asumat de conducerea colectivă a unității. Modul în care au fost abordate problemele esențiale ale organizării și desfășurării procesului de producție – marcat de un real spirit critic și autocritic – nu a lăsat nici un moment impresia că ne-am găsi la adunarea generală a unui colectiv frunțaș. Din această atitudine a derivat hotărârea organizației de partid, a consiliului oamenilor muncii, a întregului colectiv de a ridica la un înalt nivel de eficiență întreaga activitate productivă. Este adevărat că în anul trecut s-au realizat o serie de economii la consumurile de materiale, fierul fiind recuperat și refolosit în proporție de 75%, spre exemplu, la sectorul minier Ip. Dar pe ansamblul întreprinderii încă mai sunt rezerve, și acestea au fost puse în evidență cu toată seriozitatea și răspunderea. Și chiar dacă o serie de vorbitori de la sectorul Sărmășag II, Victor Buruiană, de la sectorul minier Surduc, Kasa Francis, de la sectorul minier Sărmășag III, au ridicat problema aprovizionării ritmice cu materiale și piese de schimb, alți reprezentanți ai oamenilor muncii au arătat că înainte de a se cere alte materiale trebuie bine gospodărite cele existente. „Sectorul productiv pot și trebuie să reducă mai mult consumurile materiale, a spus inginerul Ioan Iancu, șeful sectorului transport din cadrul întreprinderii. Pentru aceasta, conținutul de economii al sectorului ar trebui să fie defalcat pe schimburi, acest mod de lucru asigurând o mai riguroasă urmărire a consumurilor.”

Sigur, au fost ridicate și unele probleme de aprovizionare, care tin de competența conducerii combinatului minier, a centralei și ministerului de resort, probleme reale, care creează greutăți în desfășurarea normală a procesului de producție, cum ar fi lipsa cablurilor de diverse dimensiuni, a lămpilor de mină, traverselor, cherestele, garniturilor, echipamentelor de producție etc. La acestea au fost date răspunsuri pe loc atât de directorul întreprinderii, cât și de directorul Combinatului minier Ploiești, Dumitru Condurache, prezent la Adunarea Generală a oamenilor muncii, de reprezentanții organului județean de partid. O bună parte din vorbitori s-au referit la măsurile ce trebuie luate pentru creșterea productivității muncii, la îmbunătățirea calității cărbunelui, la realizarea în timp și de calitate a revizuirilor și reparațiilor, recuperarea și refolosirea pieselor de schimb. (...) Unele dintre măsurile s-au aplicat începând cu acest an, efectul bunelor organizări a producției și a muncii, al implicării mai directe în acest proces a organului de conducere colectivă putând fi de acum cuantificat: în luna ianuarie au fost extrase peste plan 1.000 de tone cărbune energetice. Va trebui să valorificăm mai bine potențialul creator de care dispunem, spunea Vasile Joldaș, șeful atelierului mecanic. Am înregistrat unele rezultate bune în ceea ce privește recuperarea și recondiționarea pieselor de schimb; am asimilat o serie de piese provenite din import; am înlocuit integral transportoarele la unele combine de înaintare; am modificat, potrivit condițiilor noastre de exploatare, schema hidraulică la complexele mecanizate, făcând-o mai fiabilă; am rebobinat 130 de motoare. Se poate spune că am muncit bine, dar putem mai mult și suntem hotărâți să facem același. Atitudinea angajată, spiritul de lucru, răspundere pentru îndeplinirea sarcinilor de plan – acestea au fost caracteristicile forumului democratic al minerilor de la Întreprinderea minieră Sărmășag, și ele se constituie în serioase premise ale desfășurării în bune condiții a procesului de producție în acest an hotărâtor al actualului cincinal. Eugen TEGLAȘ Știința, 9 februarie 1989

JURNALUL OMULUI SIMPLU

(Urmare din pag. 1)

Pentru că s-a considerat că avem prea mult spațiu, adică locuim eu și fratele meu cu părinții în patru camere, au băgat în casa o familie cu doi copii, dar care n-au rămas acolo prea mult. Au mai băgat apoi niște țigani care dormeau și pe jos, dar nici ei n-au stat prea mult; apoi a venit o pereche de tineri. În ultimii zece ani dinainte de demolare, casa a fost doar a noastră. Știam de la părinți că se vor demo-

Fantoma unei case dărâmate

la casa în zonă, dar speram să scăpăm. Deja se dărâmaseră cele de la stradă, de pe Șoseaua Giurgiului, unde se construiseră blocuri. Noi stăteam la numărul 1, dar până la colț mai era o casă, care ținea de altă stradă. În ziua în care s-a făcut demolarea n-am fost acolo. Am trecut însă înainte cu câteva zile și am făcut câteva fotografii. Ai mei au fost nevoiți să plece de acasă și să lase ușa deschisă, pentru că urmau să nu mai revină niciodată. Au rămas pe loc sobele cu petrol, o mare parte din

mobiliă, uneltele din magazine. Mare parte din lucruri s-au pierdut, pentru că nu aveam benzină, n-aveam cu ce să le ducem și nici unde să le ducem. Părinții mei au primit un apartament cu două camere minuscul în Piața Reșița. La câteva zile după demolare, am trecut pe acolo și am găsit câțiva țigani care scooteau în dărâmături. Părinții aveau un câine, Bobiță, pe care l-a luat fratele meu la el, pentru că locuia la parter. Însă a dispărut repede, l-am tot strigat prin cartier timp de două

săptămâni și nu l-am găsit. Cred că s-a dus înapoi la casa care nu mai era, dar el nu avea de unde să știe. Tata a fost foarte afectat și a murit repede după demolare, în decembrie 1989. Mama s-a prăpădit și ea în 1993. Eu n-am mai mers pe strada aia până acum câțiva ani, când fiica mea, din întâmplare, și-a cumpărat apartamentul chiar într-unul din blocurile construite după ce au fost demolate casele. Stă la 200 metri de fosta casă. (A consemnat Irina MUNTEANU)

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

În Germania, frecventează la o școală ebraică, de inițiere în religie, se țin departe de mentalitatea „occidentală”, atașați de valorile tradiționale, familiei, excelent crescuți, manierați, dar... habar n-au de cultură artistică, literară... larăși nici o poștă. Iritarea continuă. De ce e retinută? Unde? Numai mie? Nu pricep? Ce fac dacă mi se refuză avizul? Cer pensionarea sau plecarea? Pregătit bagaje. Eventual voi putea trimite ceva cu părinții lui Yael. Dar efortul ăsta continuu și „grilile” mă neurastenizează.

Mircea Zăciu, Jurnal IV, București, Editura Albatros, 1998, p. 396-397

Mare agitație la școală cu ocazia inspecției ministeriale și de la județ. Au fost puși și ore de pregătire pentru Bacalaureat! Culmea ipocriei, suntem doar la început de februarie! Iar dacă e formă, formă să fie! La pregătirile noastre, eu și dl B., nu vine nimeni să ne admire. Brigada de control e condusă de un inspector general din ministere, Săvulescu, de română, mare metodist și autor de manuale. „Briganzii” mișună. După o așa extenuare, ne plasăm (Mișu C., I. Bălcău) la Restaurantul „Muscel” de la „Fântâna cu Ciresii”. Relaxare, nu glumă... Accident la Otopeni. Sunt șase morți, dar nu se suflă o vorbă la noi... Jose Dubier a prezentat filmul „Dezastrul roșu”, despre frumusețile vieții noastre care au înspăimân-

tat Ioropa, acordă un interviu lui Emil Hurezeanu. Demonstrații în Norvegia: „Opriti mafia lui C.I.”. C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție la Editura Libra, București

Într-un interviu superb în „Sydsvenska”, poetul Lasse Söderberg cu Dali, în atelierul acestuia, atmosferă de magie catalană. Părul lui Lasse e în dezordine și capetele șuvițelor i-s au blonziți și mai mult sau poate au albit din cauza colorurilor care se usucă în tabloul lui Dali, care e în picioare, spunând din când în când cu acea voce hermafrodită: „Nu aveți nimic împotriva dacă eu lucrez în timp ce vorbim?”. Cuvintele sunt spuse după ce a pictat de la sosirea lui Lasse o jumătate de oră. Ce favoare unică: de a vedea un pictor ca Dali mângâind suprafața de porțelan a pânzei. Dali nu aruncă culorile cu pistoale ca sălbaticul Pollock, care voia la început să semene cu Picasso.

Nebunia lui Dali are coregrafie, libertatea lui e de altă natură, de natura gasteropodelor, poate încetineala pândă la fel de dificilă ca și viteza. Asta o știu de la prietenii mei pianiști; a cânta la pian încet cere o măiestrie infinită, același lucru în pictură, în dans, poate și în arta scrisului, pentru că scrisul presupune existența gândurilor. Gândurile cer timp, ele trebuie așteptate la orice oră, gândurile sau mai exact ideile care nu vin nici din cărți și nici din altă parte, ci din sursa lor topită în planul de necontrolat al vieții.

Gabriela Melinescu, Jurnal suedez II (1984-1989), Polirom, 2002, p.230

(Urmare din pag. 1)

Cu ce mai scotea de pe lotul personal, zicea Ceaușescu, se adunau ca fiecare familie de cooperatori să aibă la dispoziție 800-900 kilograme de cereale pe an. Bani urmau să primească la fel ca înainte, în raport cu munca depusă. Plata în acord global era condiționată de realizarea planului. Iar cum cifrele erau în mai toate cazurile imposibil de atins, lucrătorul nu primea nimic, ba chiar i se mai și lua. Nicăieri nu scria căți țărani cooperatori mai avea țara! Acestea sunt însă cifrele bunăstării amintite de Nicolae Ceaușescu la capătul anului, în fața „tribunalului revoluționar”.

Feed-back de pe tarla

Țărani cooperatori nu puteau trece indiferenți peste binefaceri. „Dimineață eram la ferma zootehnică, pentru a da o mână de ajutor la construirea unui siloz și a unui filtru sanitar, acestea fiind câteva dintre acțiunile de modernizare desfășurate în sectorul de creștere a animalelor din CAP-ul nostru, se „destăinuia” Paulin Cristescu, țaran cooperator în ferma nr. 1 CAP Cufrești – Botoșani corespondentului local al Științei. Cu acest prilej, la aparatul de radio portabil al unui zootehnist am auzit la radiojurnalul de la ora 7:00 de măsurile propuse de tovarășul Nicolae Ceaușescu și aprobate de Comitetul Politic Executiv, privind creșterea cantității de produse destinate retribuiri în natură a cooperativelor. Fără îndoială, mărirea cantității de cereale, de legume puse la dispoziția cooperativelor este posibilă datorită realizării importante, producțiilor mari obținute în agricultură. Eu personal am cules în toamna

Ștefan Andrei (dreapta) a participat la o recepție oferită de Ambasada Iranului la București Foto: AGERPRES

anului trecut peste 10.000 kilograme ștuleți de porumb la hectar și peste 28.000 de kilograme de cartofi.”

Recepție la ambasada Iranului

Cu ocazia zilei naționale a Republicii Islamice Iran, în avans față de data oficială, ambasada de la București oferea o recepție. Au onorat invitația Ștefan Andrei, prim-viceprim-ministru al Guvernului, miniștri, membri ai conducerii Ministerului Afacerilor Externe și ai altor ministere.

Varianta oficială

De la Tel Aviv, Agerpresul transmitea că Ion Stoian, secretar al CC al PCR, trimisul special al lui Nicolae Ceaușescu, a fost primit de Yitzak Shamir, premierul israelian, și de Moshe Arens, ministrul de Externe al

JURNALUL ZILEI

Ștefan Andrei (dreapta) a participat la o recepție oferită de Ambasada Iranului la București Foto: AGERPRES

anului trecut peste 10.000 kilograme ștuleți de porumb la hectar și peste 28.000 de kilograme de cartofi.”

Recepție la ambasada Iranului

Cu ocazia zilei naționale a Republicii Islamice Iran, în avans față de data oficială, ambasada de la București oferea o recepție. Au onorat invitația Ștefan Andrei, prim-viceprim-ministru al Guvernului, miniștri, membri ai conducerii Ministerului Afacerilor Externe și ai altor ministere.

Martori în culise

Scopul real al vizitei a fost însă deoalalt de Yosef Govrin, ambasador al Israelului la București în februarie 1989, într-un volum de memorii recent tradus în limba română. În noiembrie 1988, România recunoscuse din punct de vedere politic Organizația pentru Eliberarea Palestinei, imnamicul tradițional al Israelului. La scurtă vreme, reprezentanța diplomatică palestiniană la București fusese ridicată la rangul de ambasadă.

Prin vocea ambasadorului Govrin, Israelul a protestat energic. Din bunele relații diplomatice româno-israeliene era pe cale să se aleagă praful.

Evaluări diplomatice

Din volumul de memorii al diplomatului evreu la București reiese că Ion Stoian fusese trimis în disperare de cauză, ca să „dregă busuiocul”, nu ca să explice „concepția științifică” a șefului său. „La 31 ianuarie am fost primit în audiență la ministrul de Externe Ion Totu, nota Yosef Govrin. Totuși a adăugat cu această ocazie că președintele ar dori să cunoască ultimele propuneri ale conducerii Israelului pentru soluționarea conflictului arabo-israelian. Dacă primul-ministru (al Israelului – n.r.) nu poate trimite un emisar special, președintele va trimite un emisar al său. Când am transmis această propunere la Ierusalim am notat că venirea unui emisar special al primului-ministru la București va contribui doar la ridicarea prestigiului lui Ceaușescu, după ce a recunoscut un stat palestinian și a avansat statutul reprezentanței OEP la București la rangul de ambasadă, în timp ce primirea emisarului său în Israel este poate mai puțin dăunătoare.”

Fabrica de prestigiu

Sugestia ambasadorului Govrin a fost acceptată. Ion Stoian a ajuns în Israel și s-a întors precum s-a dus. „Mijloacele de comunicație românești, nota mai departe Govrin, au scos în evidență convorbirile emisarului cu liderii Israelului, fără a dezvălui deosebirile de vederi grave care s-au ivit între părți. În felul acesta, probabil, Ceaușescu a vrut să de-

monstre că România poate media în continuare între Israel și arabi, în ciuda recunoașterii statului palestinian și a ridicării nivelului reprezentanței OEP în România la rangul de ambasadă. Faptul era important pentru prestigiul său în Orientul Mijlociu și pe arena internațională.”

Sarcini obștești

În județul Mureș, valorificarea materialelor refolosibile se face la cote superioare, informa Știința. Colectarea „refolosibililor” era o activitate obișnuită în epocă. De cădea în sarcină până și școlarii. Totul se economisea, totul se refolosea. Șoimii patriei și pionierii aveau misiunea de a colecta hârtie, sticle și borcane goale, chiar și fier vechi. Un pionier model, comandantul de detașament sau în cel mai rău caz, locțiitorul, ținea evidența colectărilor, și nota cine cât a îndeplinit din „planul” personal. Fiecare „tânăr vârstă” trebuia să contribuie, teoretic, cu aproximativ 30 kilograme de hârtie.

Nou film românesc în cinematografe

După premiera petrecută cu o zi înaintea, amatorii de filme se puteau delecta cu o nouă producție autohtonă. În cinematografe rula pelicula „De ce are vulpea coadă?”, producție a Casei de Filme Unu, în regia lui Cornel Diaconu, după scenariul lui Ion Băieșu. Iși „dădea concursul” Rodica Mandache, Geo Costiniu, Valentin Urtescu, Magdalena Glodeanu, copiii Octavian Herescu și Ana Maria Dumitrescu, Magda Catone, Florin Zamfirescu, Petre Nicolae. Cristina DIAC

RESTITUIRI

Stenograma CPEx al CC al PCR din ziua de 8 februarie 1989

(Urmare din pag. 1)

Asta presupune cam 65-70% din totalul de grâu și porumb ce rămâne la cooperativă, să se dea în acest mod. În medie cam 65%, asigurând fiecărei persoane și pensionarilor, așa cum am spus.

Elena Ceaușescu: Înainte pensionarii de stat nu primeau.

Nicolae Ceaușescu: Aici este vorba de pensionarii cooperatori.

Elena Ceaușescu: Atunci să se precizeze.

Nicolae Ceaușescu: Aici nu e vorba de pensionarii de stat, care își primesc drepturile pe care le au, ci este vorba de pensionarii cooperatori, care sunt cam 1.100 milioane.

Deci, sunt în total care participă 4,5-5 milioane. Trebuie însă să vedem, că sunt amestecate datele acestea.

Și diferența care rămâne o vom da cooperativelor în raport de zilele muncă efectuate. Sigur și ce am spus până acum, se da tot în raport de muncă și la grâu și la porumb. Dar chiar dacă nu are nu mai primește bani, dar celor are au o participare mai bună la muncă, în afară de aceste 150 kg de cereale, vor primi, în raport de participare la muncă cerealele prevăzute. Repet, diferența se împarte membrilor cooperativelor, care sunt cam 1.100 milioane. Deci, sunt în total care participă 4,5-5 milioane. Trebuie însă să vedem, că sunt amestecate datele acestea.

Elena Ceaușescu: De unde?

Nicolae Ceaușescu: Din acest 14%.

La producția pe care am avut-o anul acesta 14% este egal cu 1,1 milioane de tone de grâu și 1.200 milioane tone porumb.

Dăm 150 kg la 5 milioane de cooperatori, ceea ce înseamnă 750 tone și ne mai rămân 450 de tone, pe care le împărțim la zile muncă. La porumb, rămân 500 și ceva de tone, pe care, de asemenea le împărțim. Și nu mai dăm așa, ci numai în raport de participarea la muncă. Dacă s-ar da egal ar veni aproape 120-130 kg în plus. Repet, totul, se da în raport de muncă.

În felul acesta se asigură ca fiecare familie să primească o cantitate suficientă de grâu și porumb, care să le asigure pâinea și îngrășarea animalelor și să poată întreține animale în plus. Cu acestea pot să îngrășe porci, și alte animale, plus ce le mai revine din lotul personal. La grâu mai revine încă 350-400 mii de tone, care se pun pe lotul personal, iar la porumb fiecare își cultivă cel puțin 10 ani și asigură încă 1.000 kg de porumb.

În felul acesta fiecare familie va dispune în medie de circa 800-900 kg de cereale de persoană; forma maximă internațională se socoteste la 750-800 kg. Eu am socotit aceasta în condițiile producțiilor obținute acum un an.

Sigur, dacă realizăm planul la ceea ce este prevăzut, atunci și producțiile vor fi mai mari și cerealele care rămân sunt mai mari.

Elena Ceaușescu: Și predarea către stat trebuie să se facă în mod corect.

Nicolae Ceaușescu: Sigur, pe această bază, îndeosebi la porumb.

Elena Ceaușescu: Și la legume, la fructe.

Nicolae Ceaușescu: La legume - și sigur și la toate celelalte - trebuie să luăm obligatoriu cât este prevăzut. Sigur, la cartofi, socoteala este

Producția de cereale îi preocupă pe membrii CPEx încă din iarnă

Foto: AGERPRES

aceeași și rămâne posibilitatea, care o avem înscrisă, ca cooperativele (sic!) care nu cultivă suficient să schimbe cartofii pe grâu. Adică ceea ce este prevăzut și cum și rămâne în vigoare.

Am spus, vom mări la cocieni cu 25% și la paie cu 20%, în așa fel ca să asigurăm condiții să poată crește numărul de animale, care este prevăzut. Cred că prin luarea acestor măsuri vom pune mai multă ordine, vom asigura realmente să crească corespunzător și obligatoriu să crească producția.

Dacă aveți ceva de întrebat sau ceva de spus.

Constantin Dăscălescu: Este foarte bine.

Nicolae Ceaușescu: Atunci să trecem la aceste măsuri.

Aici este o socoteală, dar care este foarte încurcată. Statistica și tovarășii care țin aceste socoteli, iau în calcul în familii și pe cei care lucrează în București, și pe cei care sunt ofițeri și din această cauză reiese că, de fapt, lucrează în cooperative în total 1.900 milioane. Așa scototese ei efectivul care lucrează în cooperative. Sigur, mai sunt membri cooperatori sub 16 ani - 1.800 milioane, pensionari 1.100 milioane, restul sunt tractoriștii sau alții care lucrează și primesc retribuții de acolo de unde lucrează.

Practic, efectivul care trebuie retribuit în cooperative nu reprezintă mai mult de 5 milioane cu familia, cu pensionarii, cu totul.

Nagy Ferdinand: Efectivul ar fi de 4 milioane.

Nicolae Ceaușescu: Luând în calcul pe toți cei care i-am spus sunt 5 milioane.

Elena Ceaușescu: Trebuie să facă o socoteală clară!

Nicolae Ceaușescu: Împună și cu pensionarii sunt în jur de 5 milioane, așa după datele acestea, această ar fi situația. Dar trebuie să facem o statistică, să fie mai bine.

Asta ar fi o primă problemă în legătură cu agricultura.

Manea Mănescu: Tovarășii de la UNCP trebuie să facă.

Silviu Curticeanu: Facem un nou sistem de evidență.

Nicolae Ceaușescu: Eu mă refer - așa cum am mai spus - la acei care

sunt efectiv membri ai cooperativei, după activitate ei împreună cu familiile. Scototese și pe cei care sunt sub 16 ani, care nu pot deveni membri ai cooperativei, dar pot să participe la muncă, dar nu ca membri ai cooperativei, dar au dreptul la grâu și la celelalte. Deci, intră și aceștia și sunt socotiti 1.800 milioane.

O altă problemă, numai de principiu, pe care aș vrea să o discutăm puțin, este în legătură cu efectivele de animale.

Nu stăm bine cu bovinele și ovinele. Creșterile sunt foarte mici. Vrem să întocmim un program, să punem ordine în ceea ce privește fătările, să reglementăm complet tăierile, astfel încât să ne încadrăm în programul stabilit. Să reducem mortalitatea care este mare și la bovine și ovine, nu mai spun la porcine, unde sunt foarte mari.

Să introducem principiu, prin lege, că nu se poate tăia nici o vitea până nu merge la prima gestație.

În acest sens, să se cumpere toate animalele - bovinele disponibile - de la cetățeni. Să se cumpere de către întreprinderile de stat pe care le avem special pentru aceasta, de întreprinderile de contractare și se predau conform programului ce va fi stabilit. Se vor preda la IAS-uri și CAP-uri, fermelor speciale, vițealele pentru fătare, tineretul bovin pentru îngrășare.

Să oprim anul acesta orice tăiere la vaci, cu mici excepții - reformele - numai cele care nu mai pot să dea un vițel. Toate vacile trebuie să rămână. Dacă am aplica acest program foarte strict - și trebuie să-l aplicăm - am ajunge la 8.400 milioane de bovine, cu o creștere mai mare a vacilor junincilor și vițealelor, care trebuie să le punem și pe acestea separat în evidență.

Și, în raport de acesta trebuie să creștem la stat numărul de vaci și juninci la cel puțin 600 de mii în prima parte și la cooperative la 1.600 milioane. Acum avem 1.200 la cooperative și aproape 400 de mii la stat. Fără aceasta nu vom pune ordine în sectorul acesta al animalelor!

M-am gândit, și am discutat cu tovarășii de la comerțul exterior, să

cumpărăm pe contrapartidă ceva carne - cam 150 de mii de tone. Asta ar însemna să reducem tăierile în țară cu 600 mii de bovine și atunci am putea asigura, în mod corespunzător, o creștere astfel să ne apropiem de 2 milioane de bovine.

Sigur, lucrăm la un program, să cumpărăm câteva mii de vaci de rasă, să îmbunătățim rasele de animale și ceva tauri.

Elena Ceaușescu: Bălța este foarte bună.

Nicolae Ceaușescu: Asta ne ajută să îmbunătățim rasele și totodată, ne ajută mult să schimbăm situația din punct de vedere al efectivelor.

Îmbunătățirea constă și în faptul să cumpărăm carne și să nu mai tăiem noi bovine.

Aceasta ar fi cu bovinele. La ovine același lucru. Este necesar să punem ordine deplină și să cumpărăm de la cetățeni toate oile pe care le au în plus, rămânând strict necesar atât cât trebuie să taie. Punem ordine în cooperativele agricole, în IAS-uri și atunci am putea să ajungem la 26-27 milioane de oi.

Practic, trebuie să rezolvăm problema fătărilor, mai avem ceva rezerve și la mortalitate. Cu toate măsurile pe care le vom lua este pe deplin posibil să ajungem la acest lucru, dar trebuie să luăm niște măsuri și să creștem efectivele, să ajungem la 2 milioane de oi, 2,2 milioane la sectorul de stat și circa 7 milioane de oi în cooperative. Acum avem 1,100 milioane și dincolo 3.200 milioane. Cu aceasta nu putem să ajungem la ceea ce ne propunem. Când vom ajunge la 9-10 milioane de oi în sectorul socialist și acest lucru trebuie să ni-l propunem în 2-3 ani de zile. Să nu mai tăiem nici o mieluiță, o mame să nu tăiem, să nu mai reformăm, ca totuși să putem să realizăm efectivele.

Elena Ceaușescu: Stăm foarte prost aici cu ovinele.

Nicolae Ceaușescu: În general cu oile stăm slab.

Elena Ceaușescu: Nu avem încă 50% în sectorul socialist.

Nicolae Ceaușescu: Avem sub 50% în sectorul socialist. Trebuie să ajungem să realizăm ceea ce am

stabilit, în sectorul socialist chiar 15-16 milioane și să nu scădem și să creștem și la populație. Asta înseamnă 15-16 milioane în sectorul socialist și 11-12 milioane dincolo, în total să ajungem la 28 de milioane. De aceea, vrem să aducem un număr de berbeci și ceva oi. Am discutat acum câteva zile aceste probleme. Trebuie să îmbunătățim rasele la oi.

În ce privește efectivele de porcine stăm bine.

Elena Ceaușescu: Stăm prea bine.

Nicolae Ceaușescu: Mortalitatea însă de 36 de mii este foarte mare. Trebuie să vedem acest lucru și să intrăm în normal, pentru că nu se poate admite această mortalitate.

Ferdinand Nagy: Noi am realizat 15% din efective și ne-am propus să ajungem la 10%. Pe plan internațional se situează între 8-9%. Acestea sunt normale.

Nicolae Ceaușescu: Și noi am avut niște norme și trebuie să le vedem, să mergem pe aceste norme!

Ferdinand Nagy: Este posibil, tovarășe secretar general, să coborâm sub 10%.

Nicolae Ceaușescu: Atunci nu se mai pune nici o problemă.

Elena Ceaușescu: Nu mai trebuie să mai creștem la porci.

Nicolae Ceaușescu: Așa este și în evidența lor. Aici trebuie să reducem obligatoriu tăierea și să păstrăm 10,5 milioane - 11 milioane, așa cum este stabilit. Trebuie să avem asigurată fondul de stat.

Cam acestea ar fi problemele.

Nu am situația cu păsările.

Silviu Curticeanu: Nu le avem, trebuie să le facem.

Nicolae Ceaușescu: De fapt nu sunt probleme deosebite, deși la păsările noastre trebuie să mai creștem.

Florea Gruia: Avem prevăzut la avicola 20 milioane păsări outoare.

Nicolae Ceaușescu: Noi avem prevăzut 100 de milioane.

Ferdinand Nagy: Pe total, în acest an, sunt prevăzute 90 de milioane.

Nicolae Ceaușescu: Trebuie să ajungem la 100 de milioane. Trebuie să creștem în sectorul socialist, în primul rând la găini outoare.

Elena Ceaușescu: În schimb la populație este foarte slab.

Nicolae Ceaușescu: Păsări au suficient, sunt peste 50 de milioane. Eu mă refer la păsări outoare nu la cele pentru carne. Cam 50 de milioane sunt la populație. Este așa?!

Florea Gruia: Așa este.

Nicolae Ceaușescu: Noi nu trebuie să reducem, trebuie să creștem în sectorul socialist, trebuie să ajungem la 40 de milioane. Numai așa vom putea asigura ceea ce am stabilit.

Elena Ceaușescu: Cele pentru ouă trebuie asigurate.

Nicolae Ceaușescu: Cam în felul acesta să facem programul, ca să nu mai discutăm.

Dacă sunteți de acord cu aceasta. Vrem să punem puțin la punct toate aceste probleme.

Dacă nu aveți alte probleme, atunci ridicăm ședința. Cred că nu mai este nevoie să repet, în legătură cu vămirea. Exportul este problema numărul 1! Toată lumea trebuie să se ocupe de aceste probleme.

Ședința s-a terminat la ora 11:00.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR - Secția Căminării, dos. nr. 9/1989

RADIOGRAFIILE CULINARE

„Hoții la sămânță“!

Pentru că tot am vorbit despre o parte dintre obligațiile pe care le aveau cadrele didactice și automat copiii, înainte de '89, aș vrea să vă spun ceva și despre faptul că era musai de a preda la școală semințe de plante (castane, ghinde) și plante medicinale (mușetel, tei, mentă).

Cu mușetelul, teiul și menta parcă ne descurcam mai bine, intrucât cantitatea era mai mică și se puteau cumpăra de la piață sau le culegeam de pe maidane, dar cu ghinde și castanele era o problemă. Cantitatea de ghindă și castane era de trei kilograme de fiecare copil. Și, de unde să le iei? Cum termenul de predare a castanelor și ghindelor se apropia vertiginos, mi-a venit ideea să mergem în Parcul Libertății, actualul Parc Carol, care are mulți castani și stejari. Zis și făcut!

Într-o duminică, dis-de-dimineeață, m-am echipat în „băiat“ și am plecat împreună cu o gașcă de șapte copii, cei doi băieți ai mei și alți cinci colegi ai lor, la vânat de „sămânță“. Toamna fusese generoasă și copacii erau plini de ghemulețe aricioase și buchețele de ghinde care ne ademneau de pe crengile mai aplecate.

Plini de elan ne-am apucat să culegem toate castanele care erau căzute pe alei și prin iarba. Unele, ieșite din coajă, ne ademneau cu luciul maroniu, altele abia căzute din copac, chiar rămase cu o parte din coajă, parcă ne așteptau să le dezghiocăm și să le lăsăm la aer ca să se usuce și să-și capete luciul. Cu ghinda era o problemă, în sensul că nu erau decât foarte puține căzute și acelea erau ronțite de animale. Așa că am cules doar ce brumă am găsit. Ne-am concentrat asu-

pra castanelor. Uite așa, una ici, cinci-șase colo, ba pe o alea, ba pe alta, am strâns, fiecare, aproape o jumătate de sacoașă de castane. Când am ajuns în dreptul aleii principale și am dat să trecem în cealaltă parte a parcului, două femei care măturau ne-au văzut și, când au priceput că noi culegem castane, una dintre ele a început să zbere: „Aoleu! Doamna ingineră! Uite, bre, copiii ăștia ne fură sămânța! Vasileee! Ancoa, măăă! Că ne ia sămânța! Hoții la sămânțăăă, măăă! Vasileee! Ancoa, măăă!“, țipa ca din gură de șarpe și agita amenințător, măturătorul spre noi.

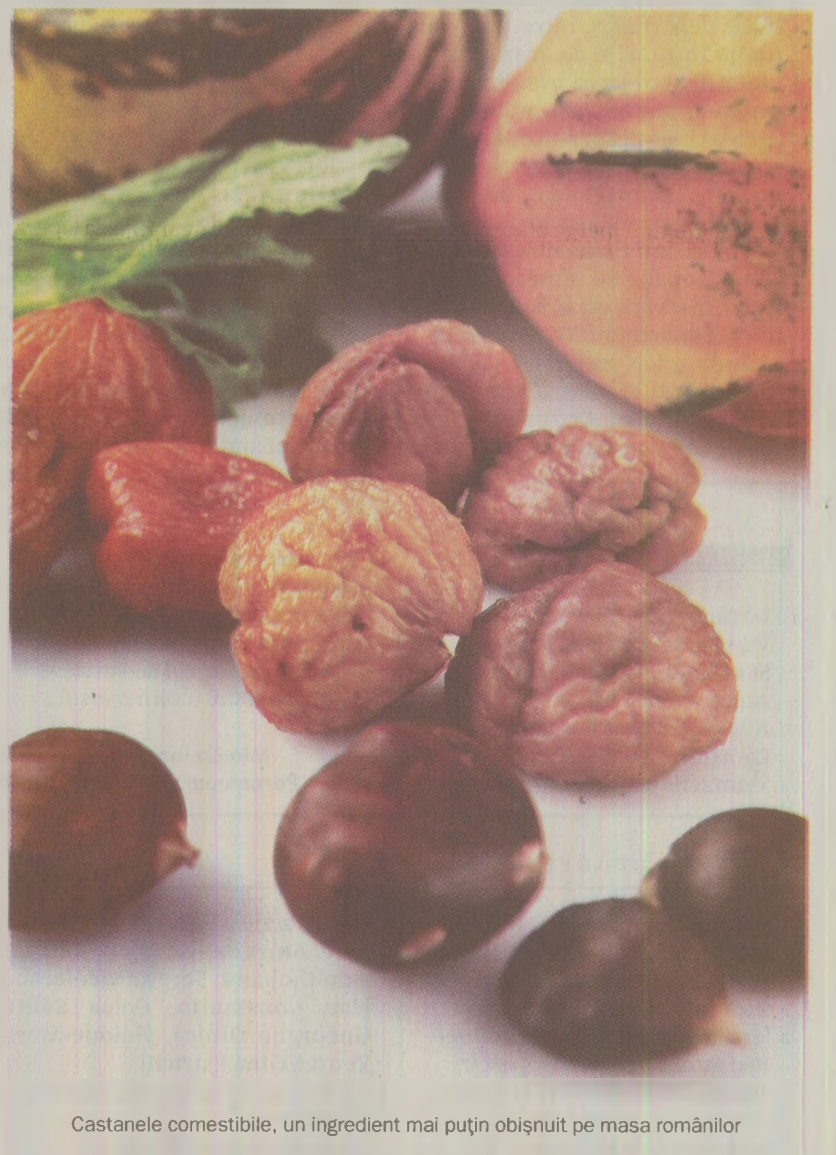
Bieții copii, luați pe nepregătite, se uitau îngroziți când la mine, când la femeia cu măturătorul și nu știau ce să facă. Eu mai trăisem o astfel de pățanie când eram copil și am fost obligat să dau mai mult de jumătate din cantitatea de castane culeasă, tot unei mătușice care rânjea multumită că o scutisem de corvoadă. De data asta, m-am întors către copiii și le-am strigat: „Fugiți cât puteți și nu lăsați castanele nici morți!“ Am fugit și eu cu ei și nu ne-am oprit decât la ieșirea dinspre Gara Filaret, unde nu ne mai urmăreau nimeni. Acolo, ne-am oprit și am „adăpat caii“ cu Cicu. Ne-am tras suflutele și am plecat victorioși spre case.

Am lăăăit-o pe drum comentând și făcând haz de cum flutura femeia măturătorul în urma noastră și de „scănteiele“ care ne scăpărau la călcăie. Le-am promis că le dau piure de castane comestibile. M-am ținut de cuvânt, spre surprinderea onorabilor ei.

Veronica BECTAS

Piure de castane

Ingrediente: 1 kg castane, 100 g miere, esențe (vanilie sau lămâie)
Preparare: Se spală castanele cu tot cu coajă, după care se pun în apă clocotită, unde se lasă la fier, la foc potrivit, 45 de minute (nu mai mult). Se scoot castanele, se coajă cât sunt calde, se pisează imediat cu o furculiță (un bătător din lemn sau în blender) și se adaugă miere de albine, esență de vanilie sau de lămâie, toate după dorință.

Castanele comestibile, un ingredient mai puțin obișnuit pe masa românilor

NE SCRUI CITITORII

DEZINFECȚIA LUI CEAUȘESCU

Pentru creșterea viermilor de mătase era nevoie atât de spațiu, cât și de foarte multă muncă.

Pentru că școala nu dispunea de alte spații decât sălile de clasă, acestea au fost golite de bănci și alte piese de mobilier. După aceasta clasa trebuia dezinfectată cu var. În anul 1989 activitatea de dezinfecție a claselor a fost făcută de elevii clasei a VIII-a, deoarece se considera că această acțiune este simplă și în consecință poate fi efectuată de acești copii.

Pentru a putea înțelege desfășurarea evenimentelor doresc să precizez faptul că și în 1989 locuitorii orașului Nădlac făceau micul trafic de frontieră, adică puteau călători în Ungaria o dată pe lună. Astfel, fiecare copil avea posibilitatea să vadă viața din țara vecină. În urma acestor vizite, copiii discutau pe marginea celor văzute acolo și, bineînțeles, își puneau întrebarea de ce la noi în magazine nu se puteau cumpăra aceleași bunătăți. Răspunsul la întrebare îl găseau tot ei prin diverse presupuneri în urma celor auzite de la părinți și a discursurilor lui Ceaușescu. Concluzia lor

a fost că magazinele noastre sunt mai sărace decât cele din Ungaria, deoarece așa vrea „tovarășul“.

Revenind la povestea noastră, copiii au primit cele necesare acestei activități și patru elevi au avut ca „sarcină“ dezinfecția unui număr de trei săli situate într-un corp de clădire care se afla la o distanță de 100 m de școală, în acea clădire nefuncționând altceva decât cele trei săli de clasă.

Acțiunea de dezinfecție a sălilor s-a desfășurat în bune condiții, specifice copiilor de 14 ani, adică mai mult var pe pardoseală decât pe pereți, dar asta nu era nici o problemă. Au fost dezinfectate două din cele trei săli după care a urmat o pauză. Când au intrat în cea de-a treia sală s-au apucat de treabă și, la un moment dat, au constatat că tabloul „tovarășului“ a rămas pe perete. Deoarece nu aveau scară cu care să dea jos tabloul, cei trei și-au zis că acum este momentul să-i „ceară socoteală“ tovarășului pentru faptul că la noi în magazine nu-și pot cumpăra mâncare, dulciuri și altele. Zis și făcut, cum nu aveau la îndemână decât var și perii

prezentat consecințele faptei lor și totodată le-a comunicat faptul că este obligat să convoace consiliul profesional. La această ședință au fost convocați și elevii.

De precizat că la prima întâlnire cu directorul școlii, datorită faptului că făceau parte din grupul elevilor cu comportament ireproșabil și rezultate bune la învățătură, acesta i-a sfătuit să nu recunoască nici dacă vor fi bătuți că ei au săvârșit fapta.

Spre surpriza elevilor, la ședință au participat secretarul de partid al orașului și șeful miliției.

Așa cum avea obiceiul, șeful miliției le-a aplicat o „corecție“ fizică, dar cei patru tot nu au recunoscut că ei au săvârșit fapta.

Secretarul de partid i-a amenințat că părinții își vor pierde locul de muncă și că vor fi judecați pentru faptele copiilor lor, iar ei vor fi exmatriculați din școală.

În final, datorită faptului că cei patru nu au recunoscut, au scăpat de exmatriculare și de celelalte consecințe.

Ana Nagy Gyuris KROKOS
Localitatea Nădlac

SISTEMATIZAREA ROMÂNIEI

Organizarea consiliilor unice agroindustriale

Potrivit indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, comisiile județene pentru sistematizarea teritoriului și localităților, sub conducerea și îndrumarea organelor de partid, au acționat pentru reorganizarea consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperative, creșterea puterii economice a acestora și totodată, a capacității de cuprindere și conducere a întregii activități agricole în scopul realizării unei agriculturi intensive și atingerii unor producții de peste 35 mii lei la un hectar de teren agricol, respectiv de peste 50 mii lei la un hectar de teren arabil.

Prin organizarea noilor consilii se asigură cuprinderea în sfera de activitate a acestora a întregului teritoriu agricol de 15.165 hectare în care s-au inclus și zonele de deal și munte, față de 13.000 hectare în prezent. Suprafața medie de teren agricol ce revine unui consiliu crește de la 23.335 hectare la 27.543 hectare, iar a terenurilor arabile de la 17.046 hectare la 18.394 hectare. Potrivit orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, consiliile unice vor acționa pentru

consolidarea și dezvoltarea asociațiilor de producție, pentru amplasarea secțiilor de mecanizare și revederea bazei tehnico-materiale a asociațiilor existente în zonele de deal și munte și pentru dezvoltarea producției agricole în gospodăriile populației în vederea sporirii aportului acestora la realizarea programului de autoaprovizionare teritorială. În fiecare județ s-au definitivat propunerile de amplasare în teritoriu a sediilor consiliilor unice, urmându-se ca acestea să fie în centrul de greutate al activităților agricole și zootehnice, să dispună de căi de circulație și legături lesnicioase cu unitățile din agricultură și comunele din raza lor de activitate și să fie înzestrate cu o bază tehnico-materiale corespunzătoare.

Din cele 548 localități reședință ale consiliilor unice agro-industriale de stat și cooperative, un număr de 478 sunt reședințe de comune și 70 sunt orașe cu profil agroindustrial, în toate acestea fiind concentrate majoritatea bazelor de producție și principalele dotări social-culturale. În cadrul programului de dezvoltare mai accelerată a localităților reședință a sediilor consiliilor unice și de edificare a acces-

tora ca orașe agroindustriale până în anul 1995, în conformitate cu orientările stabilite de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, s-au stabilit măsuri pentru înființarea în aceste localități a unor secții de producție industrială, unități de industrie mică și de producție artizanală, care să folosească mai bine resursele locale și forța de muncă existentă. Totodată, secțiile pentru mecanizarea agriculturii din cadrul consiliilor unice vor fi dezvoltate în așa fel încât să poată executa o gamă largă de prestări servicii, efectuând lucrări de reparații atât pentru unitățile socialiste, cât și pentru populație.

Până în anul 1990, în fiecare consiliu vor funcționa: un liceu de 12 ani, un spital cu 50-150 paturi, precum și Centrul de cultură și creație. Cântărea României! - iar până în anul 1995 prin construcțiile noi de locuințe, dotările comerciale și de prestări servicii și realizarea edificiilor reprezentative se vor contura centrele civice ale acestor localități.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR - Secția Organizatorică, dos. nr. 19/1989

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

POSTURILE DE RADIO VESTICE SUNT BRUIATE ÎN URSS ȘI ÎN EST (II)

München, februarie 1989
Jonathan Eyal
Deși semnaseră înțelegeri care interziceau bruiajul posturilor de radio din țările partenere, URSS și aliații săi estici continuau, la sfârșitul anilor '80, să blocheze posturile vestice. Mai mult, la negocierile internaționale, Gorbaciov se oferea să renunțe la această practică, în schimbul unor avantaje pentru URSS. Țările est-europene îi urmau exemplul.

Se încearcă obținerea primelor concesi

Adevăratele intenții ale lui Gorbaciov au devenit mai clare în timpul vizitei în URSS a directorului USIA (United States Information Agency) la începutul anului 1986. Acesta a fost informat că Moscova ar putea renunța la bruiajul transmisilor radio din Vest, dar că Radio Europa Liberă și Radio Liberty se încadrează într-o categorie aparte pentru care nici o „concesie” nu poate fi făcută din moment ce face propagandă și răspândește „bărfe răutăcioase”. Această campanie, prin care se diferențiază REL-RL de alte posturi vestice, s-a intensificat încet-încet: de exemplu, s-a sugerat că, în vreme ce posturile radio „guvernamentale” erau de obicei preocupate să difuzeze informații despre evenimentele din statele partenere, REL-RL era interesat să relateze evenimentele din țara către care își difuza emisiunile. Mai mult, REL-RL nu era condus de rezidenți ai statului care plătea pentru operațiunile sale și nu își avea sediul în statul în care se afla conducerea sa editorială. În termeni legali, acestea nu erau decât pretexte, pentru că nu există nici un tratat internațional care să facă departajări între posturile radio în funcție de aceste considerații; abordarea avea însă mai multe avantaje. Mai întâi, îi permitea Uniunii Sovietice să verifice cât de pregătiți sunt vesticii ca să declare „propaganda” drept ilegală. În al doilea rând, izola posturile de care mai mult guvernele est-europene se temeau cel mai mult. În sfârșit, era în conformitate cu predilecția lui Gorbaciov de a aborda orice problemă sovietică printr-o diferențiere între dezrăbil și esențial. A considerat, probabil, că a preîntâmpina difuzarea

URSS se juca la butoanele „radioului vestice” pentru a obține avantaje diplomatice

către populația URSS a știrilor deranjante era, în ansamblu, dezirabil. A interzice difuzarea posturilor excesiv de preocupate să relateze despre scene domestice din Europa Estică era însă mult mai important. Reevaluarea priorităților de Moscova a fost, repede, un exemplu pentru alte state est-europene. Bulgaria a comunicat RFG că postul Deutsche Welle ar putea scăpa de pecetea bruiajului, iar Polonia a declarat că e deschisă să recepționeze orice post de radio „deținut de un stat”. Este semnificativ faptul că ambele au afirmat că REL-RL va continua să fie bruiațat în momentul în care „provoca agitația” populației din țările lor.

Argumentul reciprocității

Tactica a fost rafinată în timpul întâlnirii la nivel înalt dintre președintele Ronald Reagan și Gorbaciov, la Reykjavik, în toamna anului 1986. Sovieticii au sugerat că ar putea renunța la practica bruiajului dacă ar avea promisiunea reciprocității. Uniunea Sovietică ar putea reconsidera bruiajul postului VOA dacă, în schimb, va primi ajutorul Washingtonului

de a înființa posturi de radio sovietice în SUA. Nu numai că acest lucru era imposibil din punct de vedere legal, dar sugestia a fost respinsă ca fiind de reacredință, din moment ce se încerca obținerea unor concesi în schimbul stopării acestei acțiuni ce intra în contradicție cu obligațiile internaționale ale URSS. Faptul avea să fie aspru criticat de liderii vestici la conferința CSCE ce a urmat apoi la Viena în noiembrie 1986. Totuși, est-europenii au mers pe aceeași abordare. Printr-o mișcare concertată, mai multe posturi de radio au fost criticate într-o serie de state est-europene în același timp și toate au făcut distincția între posturi „de stat” și „altele”. Polonia a mers chiar atât de departe, încât a pus în aceeași balanță încetarea bruiajului cu problema cursei inarmărilor, aspect asupra căruia Estul insistă cu prilejul negocierilor internaționale. Pentru a face situația și mai confuză, au fost răspândite, tactic, zvonuri cum că o înțelegere tacită privind aceste aspecte ar fi fost deja încheiată între SUA și URSS și că, drept rezultat, doar REL-RL avea să mai fie bruiațat. Directorul USIA a descris aceste zvonuri ca „total absurde”,

iar declarațiile tuturor delegațiilor vestice la Viena au lămurit repede Moscova că nici o concesie nu i-ar putea fi acordată în urma unor „gesturi reciproce de bunăvoință”, așa cum le-au numit delegații sovietice la Viena.

Inițiative „unilaterale”

Moscovei i-a fost clar, deodată, că problema bruiajului continua să fie o sursă de discordie în relațiile sale cu Vestul, iar Polonia a fost desemnată să facă o serie de „gesturi unilaterale de bunăvoință”. Mai mult, la sfârșitul acelei luni, bruiajul sovietic asupra BBC a încetat cu desăvârșire; Moscova s-a referit la acest aspect ca la o „suspendare” a activităților pe care încă refuza să le considere ilegale. Mișcarea, pregătită pentru sosirea în URSS a primului-ministru britanic, Margaret Thatcher, a fost urmată, în mai 1987, de încetarea bruiajului postului VOA. Și aceasta a coincis cu sosirea la Moscova a directorului USIA și cu reînnoirea cererii sovietice pentru „concesi” asemănătoare, nu numai din partea SUA, dar și din partea Germaniei de Vest. Polonia a avut inițiativă

de a face o „concesie” similară: li s-a permis corespondenților de la VOA să primească de la Guvern comunicate de presă, dar REL-RL a continuat să fie criticat vehement. Într-adevăr, surse specializate din Vest au confirmat că stațiile de bruiaj folosite anterior pentru bruiajul altor posturi au fost redirecționate către REL-RL, acest lucru viza mai ales transmisiile Radio Liberty către Republicile sovietice din partea central-asiatică a URSS. Cu siguranță și de o manieră coordonată, unele Republici sovietice au început să acuze REL-RL de „instigare” la agitație etnică. În vara lui 1987, alte concesi au fost oferite: Moscova a stopat bruiajul anumitor programe emise de postul israelian Kol Israel. Din nou, concesi reciproce au fost așteptate, pentru că Israelul fusese de acord, recent, cu instalarea unor dispozitive ce facilitau emisiile REL-RL pe teritoriul său. În același timp, presiunea asupra REL-RL a crescut și Polonia a acuzat postul că încurajează opoziția împotriva serviciului militar în rândul statelor semnatare ale Pactului de la Varșovia.

Tactica acestor concesi separate necesita mai multe „revizuirii” atât în afara, cât și în interiorul Europei de Est. Așadar, Radio Moscova a început să critice transmisiile BBC destinate Poloniei, emisiunile în limba poloneză și, în răspunsul la întrebarea unui ascultător ungur, a criticat sever REL-RL pentru „amestecul în afacerile interne sovietice”. Pe de altă parte, critica la adresa sovieticilor a continuat la Viena și URSS a realizat că, dacă Vestul accepta jocul concesiilor reciproce, acest lucru putea, în mare măsură, să afecteze interesele Moscovei. Ofertele URSS de a coopera cu posturile de radio vestice s-au redus, iar la sfârșitul lui 1987, în directă legătură cu refuzul sovieticilor de a le acorda mai multă libertate jurnaliștilor americani din URSS, SUA au impus restricții jurnaliștilor sovietici rezidenți în Statele Unite.

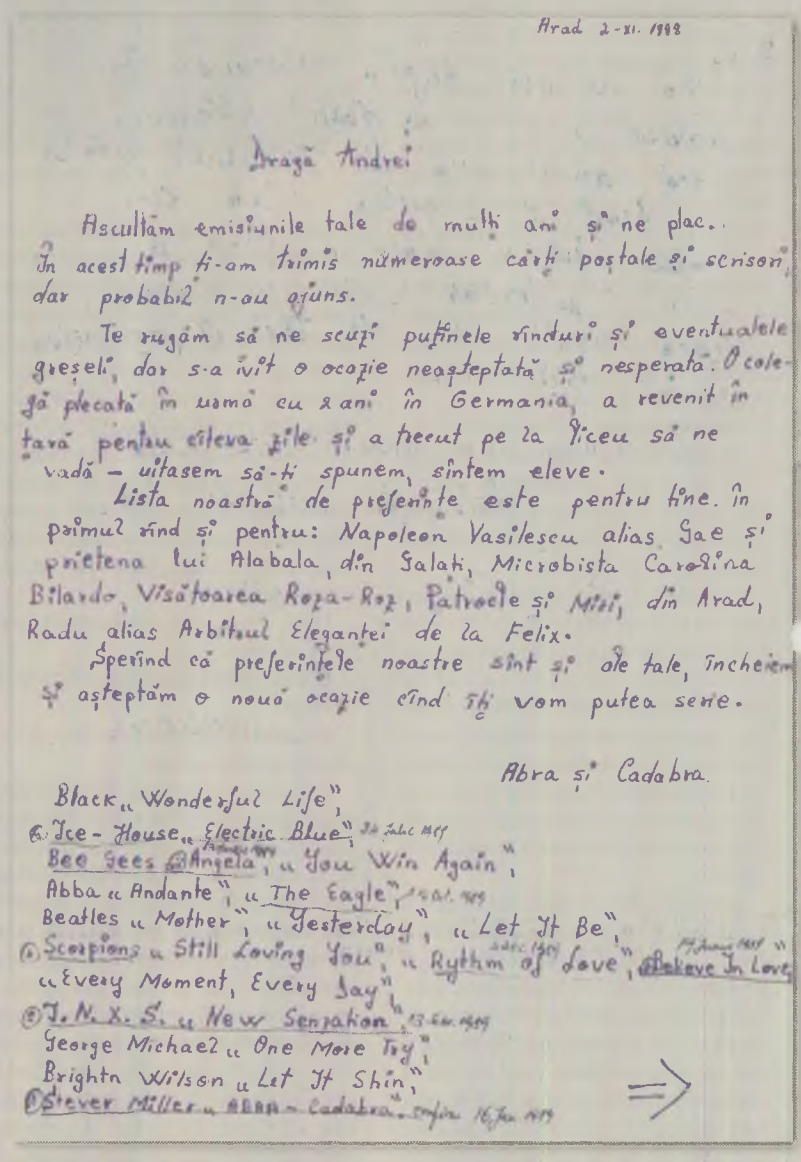
Radio Europa Liberă (München) – Raport al Secției de cercetare, condusă de dr M. Shafir. Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (Traducere de Eliza DUMITRESCU)

Destinatar: Europa Liberă

Publicăm în continuare scrisorile românilor trimise lui Andrei Voiculescu, binecunoscutul realizator al emisiunii Top 20. Deoarece oficialitățile de atunci considerau postul „inamicul public numărul 1”, drumul scrisorilor spre adresa din München a Europei Libere era, aproape întotdeauna, barieră. De aceea tinerii își trimiteau „doleanțele” muzicale pe căi ocolite, de cele mai multe ori prin intermediul turiștilor străini sau al prietenilor din străinătate. În rândurile de mai jos este prezentat un caz impresionant: două eleve nevătăzătoare din Arad dictează o scrisoare pentru Andrei, ce va fi trimisă Europei Libere prin bunăvoința unei foste colege, stabilită în Germania. În 1989, cele două fete erau eleve în clasa a XII-a a Liceului Sanitar pentru nevătăzătoare din Arad și aveau pseudonimele ABRA și CADABRA. Iată scrisoarea celor două eleve: Dragă Andrei, ascultăm emisiunile tale de dragă, dar nu ne plac. În acest timp fi-am trimis numeroase cărți poștale și scrisori, dar probabil n-au ajuns. Te rugăm să ne scuzi puținele erori și eventualele greșeli, dar s-a născut o ocazie neașteptată și nesperată. O colegă plecată în urmă cu 2 ani în Germania a revenit în țară pentru câteva zile și a trecut pe la liceu să ne vadă – uitasem să-ți spunem, suntem eleve. Lista noastră

de preferințe este pentru tine, în primul rând, și pentru NAPOLEON VASILESCU alias GAE și prietena lui ALĂBALA – din Galați, MICROBISTA CAROLINA BILARDO, VISĂTOAREA ROZA-ROZ, PATROCLE și MIRI – din Arad, RADU alias ARBITRUL ELEGANȚEI – din (Baile) Felix. Sperând că preferințele noastre sunt și ale tale, încheiem o nouă ocazie când îți vom putea scrie. ABRA și CADABRA. După care urmează preferințele muzicale, mai multe hituri din acea vreme interpretate de Black, Bee Gees, Abba, Scorpions, INXS, George Michael, Steve Miller Band (cu megahitul „Abracadabra”, care le-a inspirat pe fete în alegerea „numelor”), dar și Beatles, cu trei „clasice”: „Mother (nature's son)”, „Yesterday” și „Let it Be”. Pe verso, tot lui Andrei, îi scrie câteva rânduri colega celor două eleve, stabilită în Germania: „Mă numesc Angela Chesăuan, iar adresa mea e pe dosul plicului. Dacă aveți ceva de transmis fetelor din Arad v-aș putea ajuta eu. Fetele sunt în clasa a XII-a a Liceului Sanitar pentru nevătăzătoare. Dacă aveți ceva de trimis, aș putea să le scriu eu. Oricum vă mulțumesc încă o dată în numele lor. Cu stimă și respect, Angela Chesăuan”.

Alex REVENCO

În facsimil, o scrisoare trimisă la Europa Liberă, prin „bunăvoința unei colege”

RONDELUL POETULUI

De când îi știu iubirii mersul
V-am scris poeme de amor
Și-am îndreptat spre voi demersul
Acelui har nepieritor.
Afla-va, poate, universul,
Că-n turn de fildeș, visător,
V-am scris poeme de amor

De când îi știu iubirii mersul.
Trăind din scrisul și din ștersul
Atârnat cântece de dor,
V-am dat și lira mea și versul,
Ba chiar și dreptul de autor,
De când îi știu iubirii mersul...

Mircea Ionescu QUINTUS
Perpetuum Comic '89 Urzica

tv 9 februarie 1989

19:00 Telegenral
19:25 Agricultură – programe prioritare
Program național de creștere a fertilității solumului – În acțiune!
Redactor Emanuel Ispescu
19:45 File de glorioasă istorie
Temelii multilinenare
Redactor Maria Preduț
20:05 Laureata ai Festivalului național „Cântarea României”
Redactor Smaranda Jelescu
20:35 Tribuna experienței înaintate
Dialog deschis, dialog eficient
Redactor Emilia Diaconu
20:55 Film serial: Nemuritorii

Producție a Casei de Filme Cinci
Cu: Amza Pellea, Ion Besoiu, Ilarion Ciobanu, Sergiu Nicolaescu, Jean Constantin, Colea Răutu, Georgehe Dincă, Heide-Marie Venzel, Gina Patrichi
Un film de Sergiu Nicolaescu
Episodul I
21:40 Luminile fluviului
Documentar
Producție a Studioului „Al. Sahia”
Scenariul: Mircea D. Popescu, Laurențiu Mărculescu
Regia: Mircea D. Popescu
21:50 Telegenral
23:00 Închiderea programului

DIN CAIETUL GREFIERULUI

– Ar trebui să se țină seama că nici partea vătămată n-a procedat prea fin când mi-a înfipt mâna-n păr și s-a răstît la mine pe întuneric. „Ce faci, bă, hoțule, aici?”
– N-am pretins nimănui și nu pretind decât să fiu lăsat în pace și să mi se acorde casa mea, lucrurile mele, independența mea și felile mele!
– Ce felii?
– Felia de curte și felia de grădină.
– Tot timpul, prin toate cele, soacra lui urmărea să le dezbină gospodăria.
– Dați un exemplu!
– Bunăoară, se ducea și-și cheltuia pensia prin stațiuni, ca să-și oblige apoi pe ginere să suporte cheltuielile de înmormântare.
– Recunosc că sunt persoana din fotografia găsită în portvizitului păratului, dar între noi n-a fost nici un fel de relație, decât că ne-am cunoscut întâmplător, la Olănești, și i-am dat fotografia pentru ca, dacă ne mai vedem, să ne recunoaștem.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Institutul de Cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru industria construcțiilor de mașini București, Șos. Olteniței nr. 103, Sector 4, încadrează inginerii specialitatea TCM, Mașini unelte Mecanică, cunoșcători de limbi străine – rusă, germană, engleză, pentru activitatea de documentare, electricieni ctg. 4-6, zidarii ctg. 4-5, instalatorii ctg. 4-5.
Centrul de Producție cinematografică, cu sediul în Buftea, organizează concurs pentru ocuparea următoarelor posturi: șef serviciu programarea-urmărirea producției, studii superioare, economice, 10 ani vechime și cunoștințe în domeniul înregistrării și redării sunetului, inginer specialitatea mecanică fină.
Casa de discuri Electrecord cu sediul în București, Str. Em. Bondaș nr. 94, sector 6, încadrează prestatori sau operatori chimști (bărbați), inginer electrician pentru calculator. Solicitanții să aibă domiciliul în București.
CUMPĂRĂRI
Televizor Telecolor, Cromatic (noi, în garanție), videocasete sigilate, tabacheră.
Cumpăr obiecte Gallé, Daum Nancy, Dargental, Devez sau obiecte din sticlă franțuzească semnate original.
Cumpăr lăzi mari din lemn.
Pentru Volga M 21: aripi capotă, portbagaj și alte elemente caroserie.
Cumpăr albume și clesoare pentru timbre, ilustrate, vederi, injector motorină.
Videorecorder Player, Walkman, performanțe, telefon, absolut noi.
Cumpăr congelator numai stare nouă.
Cumpăr trusa foarte mică (Brener) pentru sudură autogenă, frigider Arctic, Zill, defecte, piese separate.
VĂNZĂRI
Vând răsăd de garofați Chabaud perioadă de plantare luna mai.
Vând Olcic Club, piese franțuzești, 30.000 km, caroserie avariata.
Televizor Diamant, palton stofă lână 50-52, îmbrăcăminte 52-54, cojoc damă, toate puțin purtate, podoabe Cloisnane.
Butelii noi 7 kg. Cumpăr pivoti Dacia 1300 inferiori.

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

La alimentarele gălățene zăceau stive de lăzi, navete, cutii, sticle și borcane

Aducem din nou problema ridicării ambalajelor din rețeaua comercială, problemă care face obiectul preocupărilor stăruitoare din partea organelor locale competente. Ea este motivată de faptul că, în magazinele alimentare și de alimentație publică, în cele ale ICSLF și Agrocoop există un impresionant număr de lăzi din lemn și plastic, navete de tot felul, boxaleți și butoaie înregistrate în soldul unităților. Acestea sunt atât pline cu sticle și borcane, gata pregătite pentru a fi expediate, cât și goale. Deci, și într-un caz, și altul, mari valori stau imobilizate, fără mișcare, care așteaptă – unele de timp îndelungat – să fie repute în circuitul economic. Numai la un singur magazin alimentar, nr. 208 din Tiglina I, se aflau ambalaje în va-

loare de 600 mii de lei. Aici, practic, magazia destinată depozitării mărfurilor, cât și chioscul de preluare a sticlelor și borcanelor de la populație erau blocate. Șeful magazinului motivează această situație prin rulajul mare de marfă care, desigur, generează și ambalaje. Mai mult chiar, în anul precedent, respectiva unitate, cât și altele au restituit la ICRA un număr mai mare de sticle și borcane decât cel primit, surplusul provenind din preluarea acestora de la populație. E bine că cetățenii înțeleg să predea la schimb de marfă și numerar sticlele și borcanele din gospodăriile personale, ale fel de bine că magazinele alimentare le preiau. Problema care se pune însă, și ce nu și-a găsit rezolvarea deplină, este ridicarea lor operativă. Această impor-

tantă sarcină nu intră numai în atribuțiile exclusive ale ICRA, cu toate că deține ponderea în aprovizionarea cu mărfuri alimentare ale comerțului. În magazine (alimentare, de alimentație publică, de desfacere a legumelor și fructelor) am întâlnit ambalaje ce trebuiau ridicate atât de ICRA, cât și de ICSAP, Fabrica de Bere, IIF, ICSLF și Agrocoop. De asemenea, în rețeaua comercială, îndeosebi de alimentație publică, există ambalaje ale unor furnizori din țară, de ridicarea și expedierea cărora răspunde ICSAP. O altă problemă ce ne-a reținut atenția este aceea a lăzilor și navetelor goale, fără sticle și borcane pe care ICRA, în mod justificat, nu le poate primi. Din păcate, stocul acestor lăzi este de ordinul miilor înregistrate în gestiunea

unităților. Un alt aspect întâlnit, care pur și simplu ne-a trezit nedumerire, este cel al ambalajelor așa-zise fără valoare. Un termen inacceptabil după opinia noastră, pentru că nu este admisibil ca lăzi din lemn și carton presat, cu rame de fag, să fie declarate fără valoare și destinate... focului! Această „metodă” ce vadește lipsa simțului gospodăresc se practică atât în unități alimentare, cât și de alimentație publică. În sfârșit, revenind la problema ce interesează în mod deosebit – ridicarea operativă a ambalajelor – am constatat, cu prilejul raidului efectuat, că de câteva zile Consiliul Popular Municipal Galați, împreună cu întreprinderile comerciale, desfășoară o amplă acțiune pe această linie, fiind mobilizate nu-

meroase mijloace de transport ale ICRA, sprijinită de ICSMA și ICSAP. Preluarea urgentă a ambalajelor, a materialelor refolosibile și introducerea lor în circuitul economic impun, însă, pregătirea corespunzătoare a acestora, sortate și reparate, aduse cât mai aproape de mijloacele de transport, pentru ușurarea operațiilor de încărcare și expediere a lor în depozite. Este necesar însă ca acțiunea să nu fie de moment, ci să se imprime un caracter permanent, încât să se realizeze o circulație rapidă a ambalajelor de la depozitele de mărfuri în unitățile de desfacere și de aici, pe drumul cel mai scurt, la furnizor.
Demostene BOURCEANU
Viața nouă, jud. Galați,
nr. 13.116 din 1989

vremea

Institutul de meteorologie și hidrologie a comunicat timpul probabil pentru intervalul 9 februarie (ora 20:00)-12 februarie (ora 20:00). În țara vremea a fost relativ caldă, deși temperatura aerului a marcat o scădere ce s-a resimțit îndeosebi în regiunile estice și sud-estice. Cerul a fost parțial noros. Izolat, în estul țării s-au semnalat fulgueli. Vântul a suflat slab până la moderat, cu intensificări de scurtă durată din sectorul estic în sud-estul extrem al țării. Temperaturile minime au fost cuprinse, în general, între -8 și +2 grade, iar cele maxime, între -2 și +8 grade, mai ridicate în zonele de deal. S-a produs ceață îndeosebi noaptea și dimineața, care, izolat, a fost asociată cu depunere de chiciură. În București, vremea a fost relativ caldă, deși temperatura aerului a marcat o scădere. Cerul a fost parțial noros. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile minime au fost cuprinse între -5 și -2 grade, iar maximele, între +2 și +5 grade. S-a produs ceață îndeosebi noaptea și dimineața.

Balans

ORIZONTAL: 1) Bea de stinge. 2) Acțiune soldată cu o situație... de mat. 3) Vedere din centru! – Unitate teritorială – Tradiție păstrată cu sfîntenie. 4) Pierdere de teren. 5) Unul care a depășit limita – Specialitate de pește. 6) Absență de la slujbă – Reținere justificată în mod subiectiv. 7) Nu-i scapă nimic – Vârf în acțiune – Sfârșit de început! 8) Terminalele ordinatorului! – Multiplacator operațional – Cuvânt înainte rostit în o recepție. 9) Țin mult de tot – Cap de afiș. 10) Declanșează focul (pl.).
VERTICAL: 1) Autori de reproducere. 2) Membru al unei anumite formații de cameră. 3) Tavernă periferică pe malul Tamisei! – Soi de vin vechi – Centru de colectat! 4) Oferă o favoare – Perioadă de școlarizare (pl.). 5) Capete de acuzare (sg.) – Garnitura de bază a formației feroviare. 6) Profit mediu! – Unități pentru volum. 7) Rele la sufler! – Nota maximă. 8) Dat de-a dura (pl.) – Prins cu ace în aneă. 9) A renova un loc de cultură – Punct de vedere... așa în mare. 10) Centru de difuzare (pl.).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Revista Rebus, nr.7/1989